

Консультація для батьків на тему:

"Використання мультфільмів як засобу
розвитку зв'язного мовлення у дітей
дошкільного віку"

Із кожним роком використання в освітньому процесі нових технічних засобів стає все популярнішим. На сучасному етапі розвитку техніки створені спеціальні навчальні матеріали та програми для дітей дошкільного віку. Такі засоби мають універсальні дидактичні можливості: вони дають змогу навчати дітей мови і розвивати мовлення в діалоговому режимі з урахуванням їхніх індивідуальних і вікових можливостей. Безумовно, у практиці навчання дошкільників використовували діафільми, навчальні відео, навчальне телебачення і навіть художні фільми. Проте це є швидше винятком, ніж правилом. Головним недоліком є те, що мовна та культурна дійсність у технічних засобах відтворюється умовно.

Сучасні мультимедіа технології дають змогу поєднувати різні види представлення інформації: текст, статичну й динамічну графіку, відео- та аудіозаписи в єдиний комплекс, що дає дитині змогу активно брати участь у різних видах діяльності.

Аналіз сучасного стану медіадидактичного забезпечення освітнього процесу

Із-поміж усіх медіатехнологій найпопулярнішими серед дошкільників, безумовно, залишаються мультиплікаційні фільми. Існує низка телеканалів, які транслюють мультфільми, що впливають на свідомість дітей. Мультфільми, з одного боку, дають батькам змогу відволікти чимось дитину на певний час, а з іншого — виконують неабияку виховну, пізнавальну й розвивальну функції. Фахівці виокремлюють кілька

принципів дії механізму формування в дітей соціальних установок і цінностей під впливом мультиплікаційних фільмів, зокрема:

- інформування — підвищення обізнаності дітей про довкілля, формування первинних уявлень про добро і зло, еталони хорошої і поганої поведінки;
- ідентифікація — засвоєння соціальних установок і цінностей шляхом зіставлення себе з персонажами мультфільмів;
- імітація — копіювання поведінки, наслідування героїв мультфільмів.

Сюжети мультфільмів — стандартні ситуації, у які потрапляють діти в повсякденному житті, у процесі спілкування з іншими членами суспільства. Вони демонструють соціальні норми, правила, гендерні ролі, цінності й моделі поведінки тощо. Відтак діти відтворюють сюжети, закріплюючи способи дії в тих чи тих ситуаціях.

Негативний вплив сучасних мультфільмів на процес соціалізації дітей

Як і будь-який інший медіапродукт, мультфільми можуть впливати на процес соціалізації особистості як позитивно так і негативно. У радянські часи мультфільми не штампували щомісяця. Вони були одиничним

продуктом, від цього їх якість лише вигравала. Кожну деталь було продумано до дрібниць, щоб вносити у свідомість дитини лише позитивну інформацію.

На жаль, як наприкінці минулого століття, так і сьогодні, мультиплікаційна індустрія переживає не

найкращі часи. Вітчизняних мультфільмів створюють замало, тому звільнену частку на ринку медіапродукції посіли американські та японські мультфільми, що розраховані на іншу аудиторію, ментальність, несуть у

собі елементи іншої культури. На думку фахівців, більшість сучасних мультфільмів можуть мати небезпечні для дітей і суспільства наслідки. Низка мультфільмів і мультсеріалів відверто пропагують антисоціальну поведінку, неповагу, цинізм, жорстокість до людей, дискредитують статус дорослих, спонукають до здійснення протиправних дій тощо.

У сучасних мультфільмах існує низка недоліків, які негативно впливають на формування психіки дітей, зокрема:

- неправильне формування інстинкту самозбереження, неусвідомлене підштовхування дитини до суїциду — герої можуть по кілька разів вмирати і воскресати;
- наділення жінки чоловічими рисами характеру й навпаки — це може бути відображено в одязі, поведінці й учинках персонажа;
- повна безкарність — поганий вчинок персонажа не карається, а іноді навіть вітається — у дітей може сформуватися стереотип уседозволеності;
- немає чіткої межі між добром і злом — навіть позитивний персонаж може теж вчиняти погано заради досягнення мети.

Критерії добору якісних мультфільмів

Критеріями добору мультфільмів з точки зору їх придатності для використання як засобу навчання мови і розвитку мовлення визначено такі:

- емоційна та мовленнєва насиченість, сюжету мультфільму;
- відповідність структури текстів мультфільму можливостям дитячого сприймання й розуміння, співвіднесеність їх із дитячим досвідом і пережитими подіями;
- динамізм фільму, гострота й експресивний розвиток сюжету, захопливі для дитини події; яскравість, оригінальність, та індивідуальність зображення героїв — вони запам'ятовуються;
- зв'язок фільму з реальною життєвою ситуацією дитини, її відносинами з довкіллям;

- пробудження бажання наслідувати позитивного героя, зокрема його благородство й успішність.

Технологія використання мультфільмів як освітнього засобу

Пропонуємо авторську технологію застосування відеосюжетів із мультфільмів як засіб навчання мови й розвитку зв'язного мовлення дошкільників, для якої розроблено систему тематичного планування.

Найсприятливіша технологія роботи з мультфільмами передбачає формування у дітей таких умінь:

- організовано й усвідомлено сприймати інформацію;
- спостерігати, класифікувати, обирати;
- аналізувати й резюмувати отриману інформацію;
- усно висловлювати думки щодо побаченого.

Це зумовлено певними причинами.

По-перше, тому що екранні засоби для сучасної дитини є звичайними й улюбленими, зустріч із ними приносить їй радість.

По-друге, використання відео в навчанні мови та розвитку мовлення допомагає й дорослому розкривати свої творчі здібності.

По-третє, використання екранних засобів дає змогу дорослому розширити варіативність ситуацій у межах відпрацьованої лексико-граматичної теми (якщо йдеться про організований процес навчання), привносячи щоразу щось нове, що викликає інтерес у дитини і дає імпульс для вербального висловлювання. А отже, дає змогу повніше здійснювати комунікативну спрямованість процесу навчання мови й розвитку мовлення.

Навчання мови та розвиток мовлення неможливі без опори на принцип наочності. Наочність є засобом навчання, що забезпечує оптимальне засвоєння освітнього матеріалу, виявляється ефективним прийомом розвитку пам'яті, утворює основу розвитку творчої уяви та мислення і є джерелом набуття знань. Мовна наочність охоплює мовленнєву діяльність дорослого й дитини, її можна застосовувати на кожному занятті незалежно від його етапу, цілей і завдань. Вона реалізує комунікативну спрямованість заняття, від ступеня її використання залежить показник щільності спілкування на занятті.